становить 58 % від загальної кількості досліджених тварин. Найчастіше реєструються дерматити (27,50 %), пухлини статевих органів та молочної залози (15,40 %), парааналънісинусити (9,20 %) та виконувались порожнинні операції у16,70 % тварин.

УДК: 619:618.177

ПРИЧИНИ ПОРУШЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ У ТЕЛИЦЬ ПАРУВАЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВ ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ СЕЛИЩА ПЕТРОПАВЛІВКА ПЕТРОПАВЛІВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Удовіченко А.А., магістр, Дніпровськийдержавний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Вишнева А.С., магістр, Дніпровськийдержавний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Корейба Л.В., к.вет.н., доцент, Дніпровськийдержавний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Гаращук М.І., к.вет.н., доцент, Дніпровськийдержавний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

khlyud@mail.ru

Вступ. Відомо, щоумовинеповноцінної годівлі та огріхи в утриманніобумовлюють у тварин аліментарну неплідність.Внаслідок цього в умовах господарств зменшилася кількість приплоду, що разом із низькою продуктивністю тварин є однією з основних причин збитковості молочного і м'ясного скотарства, а племінні господарства не повною мірою виконують свою основну функцію – вирощування і реалізацію племінного молодняка[1, 2, 4, -6]. Це обумовлено насамперед низькими фізіологічними показниками розвитку ремонтних телиць[1].

Неплідність і яловість виникає також внаслідок різних хвороб організму та статевих органів, а також травматизації, які з'являються найчастіше під час родів та в період пуерперію[3, 5].

Метою нашоїроботи було вивчити стан відтворення великої рогатої худоби та причини неплідності і яловості фізіологічно зрілих телиць в умовах господарств приватного сектору селища Петропавлівка Петропавлівського району Дніпропетровської області.

Матеріал і методи досліджень.Дослідження та спостереження проводили впродовж 2017-18 років на фізіологічнозрілих (16–18 місяців) телицях різних молочних порід і масою тіла 300–350 кг.

Усі тварини утримувались в умовах приватних секторів де власники у період від листопада до травня практикували цілодобове прив’язне утримання, що виключало моціон, інсоляцію і контакт з іншими тваринами в тому числі і з самцем.В осінньо-зимову пору в приміщеннях відзначалась підвищена вологість та низька температура. Таке утримання супроводжувалось втратою контролю за санітарним станом приміщень, підвищувало ймовірність пасажування мікрофлори та загазованості і знижувало вірогідність прояву статевих циклів у телиць.

Раціони годівлі телиць в пасовищний період утримання були забезпечені соковитими зеленими кормами, а в зимово-весняний стійловий –грубими, соковитими та концентрованими.

Результатидосліджень. Нами була проведена гінекологічна диспансеризація і вивченостан відтворення великої рогатої худоби та з'ясовані форми неплідності й причини їх виникнення.

Аналіз показників відтворення та причин яловості телиць парувального віку проводився зі слів власників тварин. За період проведення досліджень встановлено, що усі телиці парувального віку, які належали мешканцям селища (29 тварин) були клінічно здоровими. При ректальному дослідженні відхилень від норми у статевих органах не було виявлено. З них, 19 тварин прийшли в охоту і були осемінеными. Перше осіменіння виявилось плодотворним лише в 10 телиць, а у 9-ти тварин проводили повторне осіменіння при настанні чергової тічки та охоти. Результати отриманих нами даних наведені у таблиці.

Таблиця 1. Показники відтворювальної здатності та причин яловості телиць

Роки	Розтелились, тварин//%	Залишились яловими, тварин /%	Причини неплідності і яловості			
			анафродизія	перегули	виснаження	ожиріння
2017	11 /37,9	4 /13,8	2 /6,9	3 /10,3	1 /3,4	1 /3,4
2018	8 /27,5	6 /20,7	5 /17,2	6 /20,7	1 /3,4	–
Усього	19 /65,5	10 /34,5	7 /24,1	9 /31,0	2 /6,9	1 /3,4

З таблиці бачимо, що в період 2017-18 років з усіх наявних телиць (29 тварин) парувального віку прийшли в охоту і були осемінеными та дали життєздатний приплідлише 19, що склало 65,5 % від загальної кількості тварин.

Залишились яловими 10 (34,5 %) з причин анафродизії – 7 (24,1 %), виснаження – 2 (6,9 %) та ожиріння – 1 (3,4%).

Висновок. Отже, вумовах господарств приватного сектору селища Петропавлівка Петропавлівського району Дніпропетровської області з причин неплідності і яловості обумовленої анафродизією (відсутністю статевих циклів), виснаженням та ожирінням, огріхами в годівлі й утриманні за період 2017-18 років було вибракувано 10 (34,5 %) телиць парувального віку.

УДК 619:616.5:616.4:616.636

ВИЗНАЧЕННЯ ЕСТРАДІОЛУ ЯК ЧАСТИНА ДІАГНОСТИЧНОГО ПРОТОКОЛУ СИМЕТРИЧНИХ АЛОПЕЦІЙ У СОБАК. КЛІНІЧНІ ВИПАДКИ.

Чудинова Є.А, студентка ФВМ ДДАЕУ, Дніпро, Україна
Голубєв О.В., гол. лікар ННВ КДЦ ДДАЕУ, Дніпро, Україна
holubyev@kdc-dnipro.com

Визначено роль естрадіолу як етіологічного фактору симетричної алопеції у собак. Проведено диференційну діагностику та описано біохімічні та ендокринні зв'язки патологічного збільшення функції яєчників. Висунуто рекомендації для практикуючих лікарів стосовно змін до діагностичного протоколу алопецій у собак.

На сьогоднішній день звернення власників собак до клініки з приводу дерматологічних проблем у їх домашніх улюбленців займає важливе місце після хвороб серцево-судинної та репродуктивної систем. Дуже рідко лікарі проводять комплексну діагностику виходячи з першопричин (свербіж, алопеції), причиною цьому є недостатня кваліфікація лікаря та нераціональне фінансування з боку хазяїв тварини. Як показує практика, власникам тварин